

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 30_47-1935)

Originalt emne

Kørsel

Kørsel/Omnibuskørsel

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 22. august 1935](#)
- 2) [Byrådsmødet den 5. september 1935](#)
- 3) [Byrådsmødet den 26. september 1935](#)
- 4) [Byrådsmødet den 1. november 1935](#)
- 5) [Byrådsmødet den 19. december 1935](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 22. august 1935 - side 7

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 30_47-1935)

Andragende om Fornyelse af Koncession for Fragtruten Torrild-Aarhus.

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Erklæring:

"Idet der henvises til Erklæringen fra Hads-Ning Herreders Jernbane, skal Udvalget ganske overlade til Byraadets Afgørelse, hvorvidt den ønskede Koncessionsfornyelse bør gives".

Andr. Bitsch udtalte, at der forelaa en lang Række Andragender, dels om Fornyelse af Koncessioner, dels om Koncession paa nye Ruter En Del af Ruterne var Udvalget enig om at anbefale, medens man for nogles Vedkommende havde overladt Afgørelsen til Byraadet. De to Ruter under Punkt 22 og 23 var af Ministeriet sendt tilbage til fornyet Overvejelse.

Kai Blicher gjorde opmærksom paa, at man ved Afgørelsen af disse Bilsager hidtil som Regel var naaet til et Kompromis i Udvalget, men det blev stadig vanskeligere at opnaa Enighed, og den borgerlige Gruppe havde derfor ønsket at optrække bestemte Linier for Gruppens Stilling i Fremtiden. Man betragtede sig som Repræsentanter for Aarhus Kommune og ikke for Statsbanerne eller private Baner. Man vilde herefter anbefale Fornyyelse af Koncessioner, naar Ruten havde været ført tilfredsstillende, og den var af Betydning for Aarhus Kommune, og ligeledes vilde man anbefale nye Koncessioner, naar man mente, de var af Betydning for Aarhus, og ikke lagde betydelige Hindringer i Vejen for allerede eksisterende Ruter eller paaførte disse en ubillig Konkurrence. Hvis det drejede sig om Baners Overtagelse af eksisterende Ruter, vilde man ikke gaa imod Aarhus Oplands Befolknings Ønsker, da det var af allerstørste Betydning for Byen at have et godt Forhold til disse, og i det hele taget var det af Betydning for Aarhus at have saa mange Bilruter som muligt.

Andr. Bitsch svarede hertil, at Flertallet havde fulgt samme Linie i videst mulig Udstrækning og anbefalet de Ruter, som var nødvendige. Men Aarhus Kommune skulde jo være med til at dække private Baners Underskud, f. Eks. havde man nylig bevilget ca. 14000 Kr. til Odderbanen, og gennem mange Aar havde Aarhus deltaget i Hammelbanens Underskud. Nu saa man det Særsyn i Hammel, at Sogneraadet tidligere havde anbefalet, at Hammelbanen faar Koncession paa Bilruten Hammel-Randers, men senere gik imod dette og med Flertal vedtog at anbefale, at en Privatmand faar Koncessionen. Naar man saaledes favoriserede private Rutebilejere, vilde der blive store Underskud for Kommunerne at betale, hvis Banerne skulde opretholdes. Der vilde sikkert komme lige mange Folk til Aarhus, enten det blev med Bil eller Bane. Flertallet vilde nok anbefale Ruter, men ikke, hvis de vilde skade Aarhus Bys eller Samfundets Interesser.

Kai Blicher bemærkede, at man ganske vist denne Gang var gaaet med til at dække Odderbanens Underskud. Man kunde vel regne med, at Kommunens Aktiekapital i Banen var tabt, og det var ikke givet, at man var nødt til at vedblive med at dække Underskudet, men man burde snarest have en Drøftelse af Kommunens Forpligtelser overfor Banerne.

Vald. Pedersen fandt, at naar d'Herrer nu havde fastslaaet deres Stilling i Forvejen, behøvede man jo ikke at ulejliges dem, naar Udvalget skulde have Møde. Hr. Blicher nævnte, at Bilerne slæbte mange Folk til Byen. Det gjaldt i hvert Fald ikke for Lastbilerne, og han kendte sikkert godt de mange Bil-Lig, som kørte paa Landevejene; de underbød alle og

havde derfor hverken Raad til at holde ordentlig Arbejdskraft eller holde Vognene i Orden. Konsul Blicher vilde vist komme i Konflikt med en stor Del af Oplandets Befolkning, hvis han fik slaaet Odderbanen og Hammelbanen ihjel; men heldigvis var han jo ikke eneraadende i Byraadet. Forøvrigt tvivlede Taleren om, at Hr. Blicher var glad ved at staa ved sine Udtalelser.

J. R. Fanger konstaterede, at man nu hørte Hr. Knutzens første Forkæmper. Men det var ikke Statsbanernes Interesser, man havde til Opgave at varetage, men Aarhus Bys Interesser, og Hovedsagen var, om Byen har Interesse i, at disse Bilruter kører hertil. Hvis de f. Eks. lagde en Fragtmandscentral i Aabyhøj, behøvede de ikke at spørge Aarhus Kommune. Byraadet var ikke interesseret i et daarligt Forhold til Oplandet, men derimod i at faa saa mange Folk til Byen som muligt. Samfundets Interesser maatte varetages af andre end Byraadet; det maatte blive Lovgivernes Sag at ordne dette Forhold.

Vald. Pedersen syntes ikke, Hr. Fanger skulde slaa med Sten, naar han selv bor i Glashus, for Jydsk Telefon burde være glad for Staten og Aarhus Kommune. Selvfølgelig kunde man ikke hindre, at der lægges en Rutebilstation i Aabyhøj, men saa maatte Varene slæbes til og fra Aarhus, og maaske kunde saa nogle i Aarhus tjene derved. Men Hr Fanger skulde tænke paa de Lastvognlig, der henter Korn og Kul o. s. v. til en billig Betaling. Hvis denne Kørsel blev forbudt, kunde maaske de Herrer Grosserer i Aarhus lære at beskæftige Byens Vognmænd og Arbejdere. Det Regnestykke, Hr. Fanger stillede op, vilde blive daarligt for Aarhus Kommune.

Holger Eriksen udtalte, at hvis man sagde ja til alle Ansøgere, der ønsker at drive Bilruter, vilde det blive fuldstændig Kaos og Ødelæggelse af store Værdier; de forskellige Ruter vilde æde hinanden op, og det vilde bevirke meget store Underskud for Banerne, som den almindelige Befolkning skulde dække. Hr. Fanger havde Ret i, at det var Rigsdagens Skyld, for det var Rigsdagens Opgave at sørge for Love, der kunde forhindre et saadant Kaos. Men Hr. Fanger glemte at nævne, at det var Venstre og Konservative, som ved Hjælp af deres Flertal i Landstinget havde forhindret, at der blev gennemført en Motorlov. Naar de misbrugte den Magt, som de havde gennem en uretfærdig Valglov, saa maatte andre paatage sig at varetage Samfundets Interesser, og derfor maatte man lempe Tingene efter hinanden, indtil Rigsdagen gennemfører en fornuftig Lovgivning paa dette Omraade. Saaledes vilde Flertallets Stilling til dette Spørgsmaal være i den kommende Tid, og derved varetog man Byens og samtidig Samfundets Interesser. Samtidig vilde Taleren

sige, at man med den største Forbavselse havde set, hvad der var sket i Hammel, at Sogneraadets Repræsentant i Hammelbanens Bestyrelse havde været med til at indstille, at Hammelbanen faar Koncession paa en Rute, som maaske kan medføre, at Banens Underskud forsvinder, og den samme Mand saa i Hammel Sogneraad undlader at stemme derfor. Man ræsonnerede maaske saaledes, at der skete intet ved at give en Privatmand Koncessionen, for Aarhus Byraad dækkede nok Underskudet for Banen. Taleren vilde meget henstille til Byraadets Repræsentanter i Hammelbanen, at de henleder de gode Hammel-Aktionærers Opmærksomhed paa, at Aarhus ikke saaledes lader sig løbe om Hjørnet med, og hvis de fortsatte denne Politik, blev man nødt til at lukke af for Dækning af Underskudet. Hammel By havde sikkert mere Interesse af at bevare Banen end Aarhus.

J. R. Fanger forstod ikke Hr. Vald. Pedersens Bemærkninger, for Talerens Stilling ved Jydsk Telefon havde jo intet at gøre med Talerens Stilling i Byraadet. Taleren vidste ikke om der kørte Bil-Lig paa Landevejene, men alle Biler skulde i hvert Fald godkendes af Politiet, og det blev jo saa Politiets Sag at paase, at de er, som de skal være. Angaaende Hr. Eriksens Udtalelse om Rigsdagen, saa maatte de jo der lave Lovene, og dem, de lavede, maatte man rette sig efter, liggyldigt hvem der lavede dem. Men Taleren forstod ikke, at Ministeriet ikke gaar til Amtet i Stedet for til Byraadet; det var Amtet, der skulde give Koncessioner, medens Byraad og Sogneraad blot bliver spurgt om deres Stilling dertil.

Kai Blicher erklærede, at det selvfølgelig ikke var Mindretallets Mening, at man skulde akceptere alt, hvad der fremkommer, men anbefale, naar man mener, der er Brug for Ruten, og den ikke paafører allerede eksisterende Ruter en ubillig Konkurrence.

I. C. Sørensen kunde slutte sig til den Argumentation, som Hr. Eriksen fremkom med angaaende Hammelbanens Underskud, men det understregede netop det, som Konsul Blicher sagde, at Spørgsmaalet, om man skal vedblive at dække Hammelbanens Underskud, tages op til Generaldrøftelse. Det var et Spørgsmaal, om denne Bane havde Betydning for andre end Hammel, og om i det hele taget Hjul paa Skinner har nogen Fremtid for sig, eller om man skal bort fra den og over til Bilerne. Man skulde maaske i dette Spørgsmaal være lidt mere moderne end hidtil. Rutebiler og Fragtbiler havde meget stor Betydning for By og Land; det var Fremtiden, som man maatte se paa med Sympati. De af Hr. Vald. Pedersen nævnte Fragtbil-Lig vedkom ikke Aarhus Byraad; det blev Politiets Sag at tage sig af dem; her skulde man blot tage det rent principielle Synspunkt, om Fragtbilerne har Betydning for By og Land. Angaaende Taleren om Underskud, saa var

Talerens Gruppe gaaet med til at forlange ved disse Anbefalinger, at de skal have Chauffør til tariffmæssig Betaling, saa det Spørgsmaal var ude af Verden.

Vald. Pedersen troede ikke, Landsretssagføreren havde Ret i sine Betragtninger, og han vilde vist nødig sidde i en Bil fra Aarhus til Gedser. Paa de lange Strækninger, hvor det drejer sig om Hurtighed og Sikkerhed, skulde man nok faa Lov at beholde Banerne. Men der stilles store Krav til Banerne, og hvis de ikke kunde klare sig, maatte alle betale Underskudet; derfor var det inkonsekvent at tillade enhver at køre med Biler paa Landevejene og derved bevirke disse Underskud. Angaaende Hammelbanen, saa var det noget af en Skandale, at en Mand, der sidder i Banens Bestyrelse, ikke stemmer for, at Banen skal have Bilruten; for det var Silkeborg- og Viborgruten, som havde reddet Hammelbanen.

Andr. Bitsch syntes, at Hr. Blichers Standpunkt var godt, men det var ikke noget nyt, for det var det samme, som Brolægningsudvalget altid havde været enig om. Til Landsretssagføreren Udtalelser vilde Taleren sige, at det maaske var klogere at benytte Banerne noget mere og saa købe lidt færre Biler i Udlandet.

Borgmesteren vidste ikke, om denne Diskussion havde klaret Begreberne noget mere end hidtil. D'Herrer havde jo nu slaaet fast, hvordan det skal være i Fremtiden, men forhaabentlig fik andre i Byraadet ogsaa Lov til at snakke med uden Hensyn til, hvad d'Herrer laver af Retningslinier. - Her drejede det sig om en Rute, som Odderbanen anmoder om ikke at anbefale, og Taleren vilde henstille at man følger dette Synspunkt.

J. R. Fanger gjorde opmærksom paa, at Byraadet tidligere havde anbefalet Koncessionen, og saa længe der ikke forelaa noget nyt, maatte Mindretallet holde paa det en Gang tagne Standpunkt. Ruten fulgte kun Odderbanen fra Tranbjerg til Aarhus, og det kunde næppe genere Banen.

Borgmesteren havde forstaaet det saaledes, at Byraadet tidligere havde nægtet at anbefale Koncessionen.

Andr. Bitsch oplyste, at Byraadet tidligere havde udtalt sig for en Koncession paa 2 Aar, men efter de senere fremkomne Skrivelser kunde Udvalgets Flertal ikke anbefale Koncessionen.

Holger Eriksen henstillede at sende Sagen tilbage til Udvalget.

Andr. Bitsch: Sagen er fremsendt til Byraadets Afgørelse!

Borgmesteren: Naar det ønskes, gaar Sagen tilbage til Udvalget!

Sagen gik tilbage til Udvalget.

Uddrag fra byrådsmødet den 5. september 1935 - side 34

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 30_47-1935)

10. Andragender om Koncession paa Fragtmandskørsel.

Brolægningsudvalget kan anbefale Fornyelse af Koncessionen for 2 Aar paa sædvanlige Betingelser for følgende Ruter:

a. (J. Nr. 30_30-1935). Aarhus-Spørring-Randers.

(J. P. Laursen, Randers).

b. (J. Nr. 30_31-1935). Randers-Spørring-Aarhus.

(N. Houlberg, Randers).

c. (J. Nr. 30_32-1935). Hornslet-Aarhus. (V. Brink Petersen, Hornslet).

d. (J. Nr. 30_33-1935). Ryomgaard-Aarhus. (Laurits J. Hansen, Ryomgaard).

e. (J. Nr. 30_34-1935). Randers-Hadsten-Aarhus.

(H. C. Bech Thøgersen, Randers).

f. (J. Nr. 30_46-1935). Grenaa-Aarhus. (Laurits Jørgensen, Rønde).

Følgende Ruter anbefales af Udvalgets Mindretal, medens Flertallet ikke kan anbefale Koncessionen.

a. (J. Nr. 30_47-1935). Torrild-Aarhus. (Peder Jensen, Torrild).

b. (J. Nr. 30_48-1935). Horsens-Hovedgaard-Aarhus. (Johan Larsen, Horsens).

Følgende Andragender om nye Ruter kan Udvalget ikke anbefale:

a. (J. Nr. 30_53-1935). Holstebro-Aarhus. (Georg Chr. Andersen, Holstebro).

b. (J. Nr. 30_54-1935). Selling-Ødum-Aarhus.

(Niels P. Petersen, Ødum).

Andr. Bitsch anbefalede Flertallets Indstilling. De to Ruter Torrild-Aarhus og Horsens-Aarhus kunde man ikke anbefale paa Grund af Besværingerne fra Odderbanen og Statsbanerne.

J. R. Fanger oplyste, at Byraadet for kort Tid siden havde anbefalet de to Ruter, men da disse Skrivelser kom, skiftede Flertallet Standpunkt. Torrildruten kunde ikke skade Odderbanen, som den først berørte i Tranbjerg, og derfra og til Aarhus fik Banen næppe meget Gods. Det var ikke demokratisk Politik at slaa disse Ruter ned, naar der ikke kom noget i Stedet, og det var uretfærdigt mod den Befolkning, som havde Gavn af Ruterne. Taleren vilde anbefale at stemme for, at de to Ruter faar Koncessionen fornyet.

Andr. Bitsch gjorde opmærksom paa, at den samme Mand kørte Fragtkørsel Torrild-Odder og Torrild-Horsens, og derved tog han en hel Del Fragt fra Odderbanen.

Indstillingen vedtoges; for Ruterne Torrild-Aarhus og Horsens-Hovedgaard-Aarhus vedtoges Flertallets Indstilling med 11 Stemmer mod 6.

Uddrag fra byrådsmødet den 26. september 1935 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 30_47-1935)

Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder vedrørende Fragtruten Aarhus-Torrild.

Følgende Skrivelse forelaa:

"Ved hoslagt at tilbagesende den med Hr. Amtmandens Skrivelse af 4. Juli d. A. modtagne Sag, hvorunder Peder Jensen, Torrild, anholder om Fornyelse af den ham meddelte Tilladelse til Fragtmandskørsel med Motorkøretøj paa Strækningen Torrild-Aarhus, skal man efter stedfunden Brevveksling med Bestyrelsen for Hads- Ning Herreders Jernbane og Generaldirektoratet for Statsbanerne meddele, at Ministeriet, idet der, efter at Aarhus Byraad i en til Ministeriet afgiven Erklæring af 11. d. M. har udtalt, at Raadet nu har vedtaget ikke at anbefale den ansøgte Fornyelse, er Uenighed mellem de kommunale Myndigheder, herefter afgør Sagen derhen, at den ansøgte Fornyelse ikke vil kunne gives."

Toges til Efterretning.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 30_47-1935)

Sagen angaaende Ruten Torrild-Aarhus.

Andr. Bitsch oplyste, at der i Dag var kommet en Skrivelse fra Odderbanens Bestyrelse, som Udvalget gerne vilde se nærmere paa, hvorfor man ønskede Sagen tilbage til Udvalget.

Sagen gik tilbage til Udvalget.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 30_47-1935)

Andragende fra Peter Jensen, Torrild, om Fornyelse af Koncession paa Fragtruten Torrild-Aarhus.

Brolægningsudvalget kan tiltræde, at Betingelsernes Punkt 3 ændres saaledes: Ruten maa ikke optage eller afsætte Gods paa Strækningen Tranbjerg Stationsby-Aarhus og omvendt.

Indstillingen vedtoges.

